

Ebazpena: R013/2026

Espedienteak: E006/2025, E007/2025 eta E047/2025.

Vitoria-Gasteiz, 2026ko apirilaren 20a.

Euskal Autonomia Erkidegoarekiko Ekonomia Itunaren Arbitraje Batzordea kide hauek osatzen dute: Violeta Ruiz Almendral presidenteak eta Sofia Arana Landín eta Javier Muguruza Arrese bokalek. Bada, hau erabaki dute:

ERABAKIA

AMENABAR RESIDENCIAL SL entitateak (IFZ: BXXXXXXX1) eta AMENABAR ARROYO DEL FRESNO VPPL SL entitateak (IFZ: BXXXXXXX2) Gipuzkoako Foru Aldundiaren (GFA) eta Zerga Administrazioako Estatu Agentziaren (ZAEA) aurka jarritako betearazte-intzidenteei buruzkoa, 66/2021 gatazkan emandako 45/2024 Ebazpena betearaztea dela eta. Horiek 6/2025 eta 7/2025 espediente-zenbakiekin izapidetzen ari dira Arbitraje Batzordean.

GFak ZAEAREN aurka planteatutako gatazkari buruzkoa, zeinaren helburua baita zehaztea ea ZAEAK baduen eskumenik aipatu sozietateek 2015etik 2017ra bitartean GRUPO AMENABAR XXI SLU (IFZ: BXXXXXXX3), CONSTRUCCIONES AMENABAR SA (IFZ: AXXXXXXX4), AMENABAR

GRUPO PROMOTOR E INMOBILIARIO SL (IFZ: BXXXXXXX5), AMENABAR CORPORACIÓN EMPRESARIAL SL (IFZ: BXXXXXXX6) eta BIASTE GESTIÓN SL (IFZ: BXXXXXXX7) entitateekin egindako eragiketa loturadunak aldebakartasunez erregularizatzeko; izan ere, aldebikotasuna dela eta, foru-ikuskaritzaren eskumeneko entitateei eragiten zaie. Gatazka 47/2025 espediente-zenbakiarekin izapidetzen ari da Arbitraje Batzordean.

I. AURREKARIAK

1.- GFAk 66/2021 gatazka aurkeztu zuen, bere ikuskapen-eskumenekoak diren AMENABAR ARROYO DEL FRESNO VPPL SL entitateak eta AMENABAR RESIDENCIAL SL entitateak GRUPO AMENABAR XXI SLU, CONSTRUCCIONES AMENABAR SA, AMENABAR GRUPO PROMOTOR E INMOBILIARIO SL, AMENABAR CORPORACIÓN EMPRESARIAL SL eta BIASTE GESTIÓN SL entitateekin egindako eragiketa loturadunak —hurrenez hurren, 2015 eta 2016ko ekitaldietako balio erantsiaren zerga (BEZa) eta sozietateen gaineko zerga (SZa) eta 2016 eta 2017 ekitaldietako BEZa eta SZa direla eta— aldebakartasunez erregularizatzeko ZAEAk duen eskumenari dagokionez; izan ere, foru-ikuskaritzaren eskumeneko entitateei eragiten zaie, aldebikotasuna dela eta.

2.- AMENABAR ARROYO DEL FRESNO VPPL SL eta AMENABAR RESIDENCIAL SL entitateek erregularizazio horien ondoriozko zehapenak ezartzeko erabakiak eta likidazioak errekurritu zituzten Auzitegi Ekonomiko Administratibo Nagusian, eta ebazpena etenda geratu zen, Arbitraje Batzordeak zer erabakiko.

3.- 66/2021 gatazkari dagokionez, Arbitraje Batzordeak 45/2024 Ebazpenean erabaki zuen deklaratzeari AMENABAR ARROYO DEL FRESNO VPPL SL eta AMENABAR RESIDENCIAL SL entitateei ZAEAk SZari eta BEZari buruz egindako egiaztapenetan ez zela bete elkarlan-betebeharra, zeina Ekonomia Itunak ezartzen baitu; izan ere, egiaztapen hori beste administrazioarekin elkarlanean egin behar zen GRUPO AMENABAR XXI SLU., CONSTRUCCIONES AMENABAR SA, AMENABAR GRUPO PROMOTOR E INMOBILIARIO SL, AMENABAR CORPORACIÓN EMPRESARIAL SL eta BIASTE GESTIÓN SL zergapekoei dagokienez, zeinak Gipuzkoako Foru Aldundiaren eskumenekoak baitira.

4.- GFAk argitze-errekurtso bat aurkeztu zuen, Arbitraje Batzordeak aktak deuseztatzea erabaki zezala eskatzeko. Errekurtsoa ezetsi egin zen, eskumenik ez izategatik, baina, hala ere, argitu zen 45/2024 Ebazpena 6/2021 Ebazpenean adierazi bezala betearazi behar zela: aktak deuseztatuz eta elkarlana

ahalbidetuz, horiekin hasi baino lehen (6/201 Ebazpena 16/2009 gatazkan emandako 8/2012 Ebazpena betearazteko eman zen).

5.- 2015eko otsailaren 13an, AMENABAR ARROYO DEL FRESNO VPPL SL eta AMENABAR RESIDENCIAL SL entitateek betearazte-intzidente bana jarri zuten —horiei 6/2025 eta 7/2025 gatazka-zenbakiak esleitu zitzaizkien—, hain zuzen ere, ZAEAk 45/2024 Ebazpena betearazi ez zuelako.

6.- Auzitegi Ekonomiko Administratibo Nagusiak, 2025eko martxoaren 27an, erabaki zuen jarduketak desadostasun-akta egin aurreko unera eramatea (atzeraeraginez), Zerga Administrazioko Estatu Agentziak elkarlan-betebeharra bete zezan; izan ere, Arbitraje Batzordeak deklaraturakoaren arabera, ZAEAk ez zuen aipatu betebeharra bete.

7.- 2025eko ekainaren 12an, ZAEAk betearazpen-erabakiak hartu zituen, likidazioak (aktak eta zehapenak) deuseztatzeko, bi zergapekoei zegokienez, eta jarduketak aurre-aurreko unera itzuli zituen, elkarlan-prozedurari bide emateko.

8.- Horrela, 2025eko ekainaren 20an, Auzitegi Ekonomiko Administratibo Nagusiaren eta Arbitraje Batzordearen ebazpenak betez, ZAEAk elkarlan-eginbide bat egin zuen GFarentzat, 2016 eta 2017ko ekitaldietako BEZari buruzko erregularizazio-proposamen batekin.

9.- 2025eko irailaren 9an, GFAk ofizio bat bidali zuen, ZAEAtik jasotako proposamenarekin ados ez zegoela adieraziz. Desadostasuna Araugintza Koordinatu eta Ebaluatze Batzordeari bidali zitzaion.

10.- 2025eko azaroaren 4an, ZAEAk desadostasun-aktak hasi zituen AMENABAR RESIDENCIAL SL entitatearentzat, 2016. eta 2017. urteetako BEZagatik, eta AMENABAR ARROYO DEL FRESNO VPPL SL entitatearentzat, 2015. eta 2016. urteetako BEZagatik.

11.- 2025eko azaroaren 17an, GFAk inhibizio-errekerimendua jakinarazi zion ZAEARI; azken horrek ez zuen erantzun.

12.- 2025eko abenduaren 19an, ZAEAk 2016 eta 2017ko ekitaldietako BEZaren aktengatik egindako likidazioa jakinarazi zion zergapetuari.

13.- 2025eko abenduaren 23an, GFAk eskumen-gatazka aurkeztu zuen — 47/2025 zenbakiaz izapidetzen ari da—, ZAEAk BEZarengatik eta SZarengatik AMENABAR ARROYO DEL FRESNO VPPL SL eta AMENABAR RESIDENCIAL SL entitateei aldebakartasunez egindako erregularizazioa dela eta, entitate horiek Gipuzkoako Foru Aldundiaren eskumenekoak diren GRUPO AMENABAR XXI SLU, CONSTRUCCIONES AMENABAR SA, AMENABAR GRUPO

PROMOTOR E INMOBILIARIO SL, AMENABAR CORPORACIÓN EMPRESARIAL SL eta BIASTE GESTIÓN SL entitateekin 2015etik 2017ra bitartean egindako eragiketa loturadunei dagokienez.

14.- 2026ko urtarrilaren 9an, zergapetuek erreklamazio ekonomiko-administratiboak aurkeztu dituzte Auzitegi Ekonomiko Administratibo Nagusian, ZAEAk 2015etik 2017ra bitarteko ekitaldietako BEZaren aktengatik egindako likidazioen kontra.

II. ZUZENBIDEKO OINARRIAK

1.- Arbitraje Batzordearen eskumena.

6/2025 eta 7/2025 betearazte-intzidenteei dagokienez, Arbitraje Batzordearen eskumena Ekonomia Itunaren 68.Lau artikuluan xedatuta dagoenetik dator: *“Betearazte-intzidentearen bidez, ekonomia-itun honetan ezarritako Arbitraje Batzordearen prozedura batean alderdi izan denak Arbitraje Batzordearen ebazpena betearazteko neurriak eskatu ahalko ditu baldin eta ukitutako administrazioak ez badu ebazpena bere horretan betearazi”.*

47/2025 gatazkari dagokionez, 8/2012 Ebazpenak ezarri zuen bezala, Ekonomia Itunaren 66.Bat.b) artikuluan zabal adierazita dauden terminoetatik dator eskumena, artikulua horretan esaten baita haren egitekoa dela: “Banakako tributuharremanetako arazo zehatzetan ekonomia-itun hau interpretatzeko eta aplikatzeko orduan administrazio interesdunen artean sor litezkeen gatazkak erabakitzea”.

2.- Prozedurak metatzea.

Bidezko da prozedurak metatzea, Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen 39/2015 Legearen 57. artikuluan xedatuan oinarrituta, zeina aplikagarria baita Ekonomia Itunaren Arbitraje Batzordearen Araudiaren 8. artikuluan xedatuan oinarrituta (1760/2007 Errege Dekretuaz onartutako Araudia). Hau dio artikulua horrek: «Prozedura hasten edo izapidetzen duen administrazio-organoak, prozedura hasteko modua edozein dela ere, erabaki dezake, ofizioz edo alderdi batek eskaturik, prozedura hori metatzea oinarri bera edo lotura estua duten beste batzuekin, organo berak izapidetu eta ebatzi behar badu prozedura».

3.- 45/2024 Ebazpena betearazteko ezer ez egiteari buruz.

AMENABAR ARROYO DEL FRESNO VPPL SL eta AMENABAR RESIDENCIAL SL entitateek jarritako betearazte-intzidenteetan, planteatu zen 2025eko otsailaren 13ra arte Zerga Administrazioko Estatu Agentziak ez zuela jarduketa bat ere egin 45/2024 Ebazpena betearazteko.

Alegazio hori ezetsi egin behar da, gerora ZAEAk deuseztatu egin baitzituen likidazioak eta zehapenak, 45/2024 Ebazpena betearaziz.

4.- 66/2021 gatazka planteatzearen ondorioz jarduketak geldiarazteko betebeharra ez betetzeari buruz.

GFAk planteatzen du ZAEAk ez duela bete jarduketak geldiarazteko betebeharra —Ekonomia Ituneko Arbitraje Batzordearen Araudiaren 15. artikuluan xedatua— , zehapenak jartzeko erabakiak eta proposamenak 66/2021 gatazka aurkeztu ondoren jakinarazi zituelako.

Alegazio horrek ez du garrantzirik; izan ere, ZAEAk deuseztatu egin zituen zehapena jartzeko erabakiak, 45/2024 Ebazpena —66/2021 gatazkan emana— betearaziz.

5.- 66/2021 gatazka eragin zuen ZAEAREN likidazio-jarduketaren baliogabetasunari buruz.

Nola zergapetuek hala GFAk uste dute ZAEAREN ikuskapen-jarduketa erabat deuseza dela, ezarritako prozeduraren arauen funtsa urratzeagatik.

6/2021 Ebazpenean ere —zeina 8/2012 Ebazpena (8/2012 gatazkan emana) betearazteari dagokionez planteatutako betearazte-intzidentean eman baitzen—, Arbitraje Batzordeak aukera izan zuen adierazteko ZAEAK aktak baliogabetu egin behar zituela eta prozedura hasi aurreko unera eramane behar zuela prozedura, horrela, informazio-trukearen bidez, GFAREkin elkarlan-prozedura artikulatzeko; hori ezinezkoa izango zen, preskripzioa dela eta, baliogabetasun-kausa erabat deuseza izanez gero.

Bestalde, 10/2017 Legeak Ekonomia Itunaren 47.ter artikulua sartu arte (kasu honetan, artikulua hori ez zen aplikatzekoa, gatazkaren aldiak eta betearazpen-unea direla eta), lehenengo xedapen iragankorrean adierazten zen bezala, ez zegoen elkarlan-prozedura ezaririk, nabarmenki bete gabe uzteak erabateko deuseztasunaren akatsa ekarriko zuenik.

8/2012 Ebazpenean aurreikusitako elkarlan-prozedura ere ez da automatikoki aplikatzekoa, 15/2018 Ebazpenean adierazi zen bezala, nahiz eta egia den kasu honetan prozedura egokia hartu zela A1/2025 Ebazpenean.

Ondorioz, ZAEAREN jarduketaren akatsa, 66/2021 gatazka planteatzea ekarri zuena, ezin da hartu erabateko deuseztasunaren kausatzat.

6.- Elkarlanaren moduari buruz.

Arbitraje Batzordearen A1/2025 Ebazpenean ere adierazi zen elkarlana artikulatzeko prozedura egokia ZAEAK 8/2012 Ebazpena betearazteko baliatu zuena zela, 6/2021 Ebazpenak adierazi zuen bezala.

Ondorioz, ZAEAK deuseztatu egin behar zituen aktak, eta behar den dokumentazioa trukatu behar zuen GFAREkin, fede onez jokatzak akordio batera iristeko ahaleginduz, lotura-perimetroko entitateen multzoa gehiegi ez zergapetzeko.

Jasota geratu da ZAEAK aktak baliogabetu zituela (eta zehapena jartzeko erabakiak ere bai), zenbait txosten trukatu zituela GFAREkin, eta, gero, beste akta batzuk hasi zituela; horiek jatorrizkoen erregularizazio berak dituztela dirudi.

Formalki, badirudi bete dela exijitzen den elkarlan-betebeharra; hala ere, Arbitraje Batzordeak ez du informaziorik, baloratzeko (5/2026 Ebazpenaren arabera) ea elkarlana fede onez egin den benetan, zeina beharrezkoa eta administrazioei exijitu beharrezkoa baita.

7.- Preskripzioari buruz.

66/2021 gatazka eragin zuen ZAEAREN jarduketa Arbitraje Batzordeak erabat deuseza deklaratzeari buruzko alegazioa ezestearen ondorioz, organo honek ez du ezer erabaki behar jarduketaren preskripzioari buruz.

8.- 47/2025 gatazkari buruz.

47/2025 gatazkak 66/2021 gatazkaren eduki bera du —azken gatazka hori 45/2024 Ebazpen irmoaren bidez amaitu zen—; horregatik, deklaritzen da gatazka hura ez dela onartuko, haren xedea epaituta dagoenez gero.

Horiek horrela, Arbitraje Batzordeak honako hau

ERABAKITZEN DU

1º.- Deklaratzea 6/2025 eta 7/2025 betearazte-intzidenteak ezetsi egin behar direla, ez delako egiaztatu ZAEAk 45/2024 Ebazpena behar bezala betearazi ez duenik.

2º.- Deklaratzea 47/2025 gatazka ez dela izapidetzeko onartu behar.

3.- Erabaki hau Zerga Administrazioako Estatu Agentziari, Gipuzkoako Foru Aldundiari eta AMENABAR ARROYO DEL FRESNO VPPL SL eta AMENABAR RESIDENCIAL SL entitateei jakinaraztea.

Sinadura: Violeta Ruiz Almendral

Sinadura: Sofía Arana Landín.

Sinadura: Javier Muguruza Arrese.